

KÚ
100 LET
KLOKNEROVA
ÚSTAVU ČVUT
V PRAZE

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

K L O K N E R Ů V   Ú S T A V

Šolínova 7, 166 08 Praha 6 - Dejvice

**Expertní zpráva č.
2100 J 061**

Datum vydání zprávy

23. dubna 2021

Oddělení KÚ

Experimentální
tel. +420 224 353 537

**Objednatel: TOP CON SERVIS s.r.o.
Ke Stírce 1824/56
Praha 8, 182 00**

Expertní zpráva:

**STANOVENÍ MATERIÁLOVÝCH PARAMETRŮ ZDIVA
KRAJNÍCH OBLOUKŮ SEPEKOVSKÉHO VIADUKTU**

Vypracoval:

Ing. Tomáš Bittner, Ph.D.

Spolupráce:

Ing. Milan Rydval, Ph.D.

Jan Řehoř

Lukáš Salač

Pavel Borodáč

Odpovědný řešitel:

Ing. Tomáš Bittner, Ph.D.

Vedoucí oddělení:

Doc. Ing. Jiří Kolísko, Ph.D.

Ředitel KÚ:

Doc. Ing. Jiří Kolísko, Ph.D.

Výtisk číslo:

1   2   3   4

Rozdělovník:

Objednatel: 3x

Archiv KÚ: 1x

Zpráva může být reprodukována pouze jako celek. Části zprávy mohou být reprodukovány, publikovány nebo jinak použity pouze na základě písemného souhlasu ředitele Kloknerova ústavu.

ANOTACE

Zpráva obsahuje výsledky zkoušek pevnosti kamene a malty v tlaku, stanovení vlhkosti, nasákavosti a fotodokumentaci z rámcové vizuální prohlídky krajních polí Sepekovského viaduktu. Výsledky zkoušek budou použity jako podklad pro statické posouzení. Průzkumné práce proběhly 6. a 7.4.2021.

Zprávu zpracovali pracovníci ČVUT v Praze, Kloknerův ústav, který je zapsán v seznamu ústavů kvalifikovaných pro znaleckou činnost dle ustanovení §21 odst. 3, zákona č. 36/1967 Sb. a vyhlášky č. 37/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uveřejněném v Ústředním věstníku ČR, ročník 2004, částka 2, ze dne 14.10.2004, přílohy ke sdělení Ministerstva spravedlnosti ze dne 13.7.2004, č.j. 228/2003–Zn.

Laboratoř Kloknerova ústavu ČVUT v Praze je akreditovaná českým institutem pro akreditaci, o.p.s. (ČIA) podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005. Předmětem akreditace je **zkoušení mechanicko-fyzikální a reologických vlastností stavebních materiálů, statické a dynamické zkoušky stavebních konstrukcí, součástí a prvků včetně vyšetřování dynamických účinků na konstrukce.**

Obr. 1: Pohled na Sepekovský viadukt

OBSAH:

1. ÚVOD	4
2. PODKLADY	4
3. POUŽITÉ METODY A POSTUPY	4
3.1. RÁMCOVÁ VIZUÁLNÍ PROHLÍDKA V MÍSTECH ODBĚRU VZORKŮ	4
3.2. NEDESTRUKTIVNÍ ZKOUŠKY PEVNOSTI MALTY V TLAKU	5
3.3. DESTRUKTIVNÍ ZKOUŠKY PEVNOSTI KAMENE A MALTY V TLAKU	5
3.4. STANOVENÍ NASÁKAVOSTI ZDÍČÍCH PRVKŮ	5
3.5. STANOVENÍ KOEFICIENTU ZMĚKČENÍ ZDÍČÍCH PRVKŮ	6
3.6. STANOVENÍ OBSAHU VE VODĚ ROZPUSTNÝCH SOLÍ VE ZDIVU	6
3.7. PEVNOST ZDIVA V TLAKU	6
4. VÝSLEDKY ZKOUŠEK IN-SITU A LABORATORNÍCH ZKOUŠEK	7
4.1. RÁMCOVÁ VIZUÁLNÍ PROHLÍDKA V MÍSTECH ODBĚRU VZORKŮ	7
4.2. PEVNOST PŘÍRODNÍHO KAMENE V TLAKU – DEST. ZKOUŠKY	7
4.3. PEVNOST MALTY V TLAKU - DESTRUKTIVNÍ A NED. ZKOUŠKY	7
4.4. VLHKOSTNÍ STAV KAMENE, NASÁKAVOST A OBJ. HMOSTNOST	8
4.5. STANOVENÍ OBSAHU VE VODĚ ROZPUSTNÝCH SOLÍ VE ZDIVU	8
4.6. STANOVENÍ PEVNOSTI ZDIVA V TLAKU – dle metodiky EN	8
5. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ	9
6. SEZNAM PŘÍLOH	9

1. ÚVOD

Na základě objednávky fy. TOP CON SERVIS s.r.o., Ke Stírce 1824/56, Praha 8, 182 00 byl pracovníky ČVUT v Praze, Kloknerův ústav, Šolínova 7, Praha 6 realizován průzkum zdiva krajních polí Sepekovského viaduktu. Obsahem zprávy je popis průzkumných prací, včetně následného stanovení materiálových charakteristik kamene, malty a pevnosti zdiva v tlaku pro krajní (přístupná pole).

V rámci zadání prací bylo provedeno:

- rámcová vizuální prohlídka v místě prováděných odběrů,
- odběr vzorků pro destruktivní zkoušky pevnosti v tlaku,
- destruktivní zkoušky pevnosti kamene a malty v tlaku, stanovení objemové hmotnosti,
- nedestruktivní zkoušky pevnosti malty v tlaku in-situ,
- orientační měření vlhkosti příložitelným vlhkoměrem,
- stanovení nasákavosti kamene, určení koeficientu změkčení kamene,
- pevnost zdiva v tlaku dle EN,
- odběr a stanovení obsahu ve vodě rozpustných solí,
- fotografická dokumentace, vyhodnocení zkoušek a sepsání zprávy.

Práce in-situ byly provedeny v 6. a 7.4.2021. Laboratorní práce a zkoušky byly provedeny v období od 12.4.2021 do 16.4.2021.

2. PODKLADY

- [1] ČSN ISO 13822 Zásady navrhování konstrukcí. Hodnocení existujících konstrukcí.
- [2] ČSN 73 1101 Navrhování zděných konstrukcí (nahrazeno [4]).
- [3] ČSN EN 1996 Navrhování zděných konstrukcí (náhrada ČSN 73 1101).
- [4] ČSN EN 772-1 Zkušební metody pro zdicí prvky. Část 1: Stanovení pevnosti v tlaku.
- [5] ČSN EN 1926 Zkušební metody přírodního kamene - Stanovení pevnosti v tlaku.
- [6] ČSN 72 2605 Skúšanie tehliarských výrobkov. Stanovenie mechanických vlastností.
- [7] ČSN P 73 0610 Hydroizolace staveb. Sanace vlhkého zdiva. Základní ustanovení.
- [8] ČSN 73 0038 Navrhování a posuzování konstrukcí při přestavbách (neplatná).
- [9] ČSN EN ISO 10304-1 Jakost vod - Stanovení rozpuštěných aniontů metodou kapalinové chromatografie iontů - Část 1: Stanovení bromidů, chloridů, fluoridů, dusičnanů, dusitanů, fosforečnanů a síranů.

3. POUŽITÉ METODY A POSTUPY

3.1. RÁMCOVÁ VIZUÁLNÍ PROHLÍDKA V MÍSTECH ODBĚRU VZORKŮ

Vizuální prohlídka, i když jí nelze upřít subjektivnost, je jedním z nedůležitějších diagnostických postupů, neboť jen tento postup umožňuje odhalit nedostatky prakticky v celé zkoumané ploše. V rámci prováděných prací byla provedena rámcová vizuální prohlídka zdiva krajních polí viaduktu cílená na vyhledání příp. závažných statických trhlin, drcení zdiva, degradační a korozní, a to v místech prováděných odběrů zkušebních vzorků.

3.2. NEDESTRUKTIVNÍ ZKOUŠKY PEVNOSTI MALTY V TLAKU

Pevnost malty je jedním ze základních parametrů pro stanovení charakteristické, resp. návrhové pevnosti zdiva. Posuzování kvality zdící malty v hotovém zdivu je velmi obtížné, protože v běžných případech nelze z ložných nebo styčných spár odebrat vzorky malty takové velikosti, aby bylo možno provést destruktivní zkoušku. ČSN ISO 13822, Příloha NF [1] doporučuje stanovit značku malty buď tvrdoměrnou zkouškou nebo odhadem nebo metodami lokálního porušení nebo na základě obsahu pojiva stanoveného chemickým rozбором.

Pro stanovení pevnosti malty v tlaku f_m byla v tomto případě použita nedestruktivní tvrdoměrná metoda vyvinutá v KÚ ČVUT, která byla od té doby mnohokrát prověřovaná v praktických aplikacích. Metoda vychází z předpokladu, že existuje závislost mezi pevností malty v tlaku a její tvrdostí. Principem zkušební postupu je stanovení tvrdosti malty, která je při této zkoušce charakterizována odporem válcového indentoru zaráženého do malty kladivem o hmotnosti 1 kg ze vzdálenosti 0,2 m do hloubky 5 mm. Měřeným parametrem je počet úderů potřebných k zaražení indentoru, který je korelován s pevností malty v tlaku, a to na základě neustále upřesňovaného vlastního korelačního vztahu pracovníka, který zkoušku provádí. Metoda je vhodná pro posuzování malt vápenných nebo vápenocementových s horní hranicí pevnosti v tlaku do 10 MPa. I přes poměrně značnou nejistotu měření obvyklou pro nedestruktivní zkoušky (cca $\pm 20\%$), jsou takto získané výsledky ve velké většině případů dostačující pro stanovení charakteristické, resp. návrhové pevnosti zdiva. Významnou výhodou této zkoušky je zejména její rychlost a operativnost. Pevnost malty byla tímto způsobem ověřována v hloubce cca 30 až 50 mm od líce zdiva.

3.3. DESTRUKTIVNÍ ZKOUŠKY PEVNOSTI KAMENE A MALTY V TLAKU

Pro stanovení pevnosti kamene v tlaku destruktivní zkouškou byly z krajních polí viaduktu odebrány jádrové vývrty $\varnothing 50$ mm (5 ks), ze kterých byly nařezány zkušební vzorky tvaru válce se štíhlostním poměrem $\lambda = 1$. Tlačné plochy zkušebních vzorků byly zabroušeny a zaleštěny. Poté byly zkušební vzorky změřeny a sušeny při teplotě 105 °C do ustálené hmotnosti. Před vlastní zkouškou byly zkušební vzorky zváženy. Zkoušky byly provedeny dle ČSN EN 1926 [5] a ČSN EN 772-1 [4] v zatěžovacím stroji WPM 500 kN, metrologické číslo S 07 011 M ve vysušeném a nasyceném stavu.

Byly rovněž provedeny 2 vývrty $\varnothing 80$ mm pro stanovení rozsahu vyplnění spár maltou, případně pro zhotovení zkušebních těles z malty (krychle o hraně maximální možné vzhledem ke spáře ve zdivu). Zkoušení vzorků malty těchto rozměrů není normováno.

3.4. STANOVENÍ NASÁKAVOSTI ZDÍČÍCH PRVKŮ

Zkouška nasákavosti zdíčních prvků se provede tak, že se zkušební vzorky se v sušárně suší při teplotě 105 °C do dosažení ustálené hmotnosti. Ustálené hmotnosti je dosaženo, pokud rozdíl mezi dvěma po sobě jdoucími váženími v rozmezí 24 hod. není větší než 0,1 % z prvního ze dvou vážení. Vzorky ve stavu ustálené hmotnosti se opět zváží. Poté se vloží do nádoby (na podpěry na dně nádoby) a zalijí se vodou o teplotě 20 °C (čas t_0). V čase $t_0 + 48$

hod. se zkušební vzorky vyjmou z vodní lázně, osuší se, zváží a opět se ponoří do vody. Po každých 24 hod. se vzorky vyjmou, osuší a zváží, dokud není dosaženo ustálené hmotnosti. Ustálené hmotnosti je dosaženo, pokud rozdíl mezi dvěma po sobě jdoucími váženími není větší než 0,1 % hm. zkušební vzorku. Výsledek posledního vážení představuje hmotnost nasyceného vzorku. Nasákavost se stanoví dle vztahu:

$$NV = (m_{nas.} - m_{such.}) / m_{such.} \cdot 100 \text{ (\% hm.)}$$

kde: NV = nasákavost (%)

$m_{nas.}$ = hmotnost nasáklého (g)

$m_{such.}$ = hmotnost suchého (g)

3.5. STANOVENÍ KOEFICIENTU ZMĚKČENÍ ZDÍČÍCH PRVKŮ

Vlhkost zdíčních prvků z přírodního kamene zpravidla nepříznivě ovlivňuje jeho pevnost v tlaku. Míra ovlivnění závisí na mnoha faktorech, např. struktuře základního materiálu, obsahu jílovitých podílů, objemové hmotnosti, zrnitosti, typu pojiva apod. Koeficientem změkčení se rozumí podíl pevnosti zdíčního prvku zjištěné v nasyceném stavu k pevnosti zdíčního prvku zjištěné v suchém stavu ($f_{c, des, n} / f_{c, des, s}$). Dle našich zkušeností se hodnoty koeficientu změkčení pohybují u zdíčních prvků z přírodního kamene v poměrně širokém rozmezí 0,6 - 0,9. Např. hodnota koeficientu změkčení rovna 0,7 znamená, že kámen nasycený vodou vykazuje o 30 % nižší pevnosti v tlaku než ve vysušeném stavu.

3.6. STANOVENÍ OBSAHU VE VODĚ ROZPUSTNÝCH SOLÍ VE ZDIVU

Pro účely chemických analýz zdiva byly odebrány prachové vzorky vrtem Ø 16 mm, případně odseknuté části prvků o hmotnosti minimálně 25 g. Prachové vzorky byly odebrány z hloubky 0 až 30 mm. Při vrtání se prach jímá a vloží se do plastové nádoby s uzávěrem. Vysušené vzorky se namelou na analytickou jemnost a z takto namletých vzorků se připraví vodné výluhy v poměru 1:10 (vzorek k destilované vodě) po dobu 24 hod. Ve výluzích se zjišťují obsahy chloridových iontů (Cl^-), síranových iontů (SO_4^{2-}) a iontů dusičnanových (NO_3^-). Chemická analýza vodných výluhů se provede dle ČSN EN ISO 10304-1 [9] a klasifikace stupně zasolení zdiva dle ČSN P 73 0610 [7].

3.7. PEVNOST ZDIVA V TLAKU

Při posuzování konstrukcí dle Eurokódu ČSN EN 1996 [3] je nutno provést výpočet charakteristické pevnosti zdiva f_k dle vztahů uvedených v ČSN ISO 13822 [1]. Zkouškami zjištěnou pevnost kusového staviva v tlaku f_c je nutno převést na normalizovanou pevnost f_b dle ČSN EN 772-1 [4] a jako pevnost malty je možno uvažovat průměrnou hodnotu f_m zjištěnou zkouškami nebo např. kvalifikovaným odhadem. Volba součinitelů γ_m pro stanovení návrhové (výpočtové) pevnosti zdiva f_a je součástí komplexního statického posouzení (ČSN ISO 13822, Příloha NF). Součinitelé γ_m zahrnují dílčí součinitel spolehlivosti, vazbu zdiva a vyplnění spár maltou, vlhkost zdiva a poškození zdiva trhlinami. Pro účely odvození součinitele γ_m , kterým se zohledňuje vlhkost zdiva při stanovování jeho návrhové pevnosti,

bylo využito zejména výsledků vlhkostní analýzy. Vlhkost byla orientačně měřena instrumentální metodou pomocí příložného kapacitního vlhkoměru DM4A.

4. VÝSLEDKY ZKOUŠEK IN-SITU A LABORATORNÍCH ZKOUŠEK

Místa sond byla volena náhodně v ploše konstrukce (v závislosti na přístupu). Rozsah průzkumných prací byl zvolen na základě požadavku objednatele průzkumu. V rámci prací in-situ byl proveden odběr vzorků a rámcová vizuální prohlídka v oblastech odběru (krajní pole viaduktu). Fotografická dokumentace vizuální prohlídky je uvedena v Příloze 1.

4.1. RÁMCOVÁ VIZUÁLNÍ PROHLÍDKA V MÍSTECH ODBĚRU VZORKŮ

Na základě rámcové vizuální prohlídky lze konstatovat:

- Záznam z vizuální prohlídky v místech odběrů je obsažen v Příloze 1 (fotografie 1 až 26). Jednotlivé oblouky jsou ve většině plochy pokryty bíložlutou krustou. Tato krusta vzniká vyluhováním pojivové hmoty ze spár (ložných a styčných). Zdivo kleneb bylo historicky povrchově přespárováno.

4.2. PEVNOST PŘÍRODNÍHO KAMENE V TLAKU - DESTRUKTIVNÍ ZKOUŠKY

Na základě provedených destruktivních zkoušek lze konstatovat:

- Ze zdiva viaduktu (pole 1 a 10) bylo odebráno 5 vývrtů (Viz Příloha 2, foto 1 a 2) a z nichž bylo vyřezáno celkem 21 zkušebních těles (jádra s poměrem $\varnothing/L = 1$). Výsledné pevnosti kamenů v tlaku stanovené na základě zkoušek i dílčí hodnoty jsou uvedeny v Příloze 2, Tab. 1. Jednotlivé vzorky jsou dokumentovány na fotografii 5. Průběh zkoušek včetně kondicionování na fotografiích 7 až 12 téže přílohy.
- Průměrná pevnost přírodního kamene v tlaku (pole 1 a 10) ve vysušeném stavu je 133,8 MPa. Ve stavu nasyceném pak pevnost dosahuje 113,4 MPa. Průměrný stanovený koeficient změkčení kamene je 0,85.

4.3. PEVNOST MALTY V TLAKU – DESTRUKTIVNÍ A NED. ZKOUŠKY

Na základě provedených zkoušek malty lze konstatovat:

- Bylo provedeno celkem 16 nedestruktivních měření pevnosti malty. Dílčí výsledky jsou zobrazeny v Příloze 2, Tab. 2. Pevnost malty v tlaku byla zjišťována po odstranění svrchní spárovací malty, tj. v hloubce cca 30 až 50 mm za lícem zdiva. Průměrná hodnota pevnosti malty stanovená nedestruktivně je 7,18 MPa.
- Z vývrtů 2 a 7 (provedených přes ložnou spáru) bylo zhotoveno celkem 14 zkušebních krychlí o hraně cca 20 mm. Průměrná pevnost malty stanovená destruktivně na vzorcích z vývrtu 2 a 7 je 26,1 MPa (Příloha 2, Tab. 4).
- Rozdíl v pevnosti malty stanovené destruktivně a nedestruktivně je dán polohou zkušebních vzorků, kdy při povrchu je pevnost malty nižší než v jádru a zároveň se při zkouškách v tlaku na malých tělesech (nenormových) projevuje rozměrový efekt.

- Při provádění vývrtů přes ložné spáry (vrty V2, V7 a částečně V4) a nedestruktivním měření pevnosti malty indentorem bylo zjištěno, že většina ložných je maltou vyplněna (viz Příloha 1, foto 7, 20 a 25).

4.4. VLHKOSTNÍ STAV KAMENE, NASÁKAVOST A OBJ. HMOTNOST

Na základě měření vlhkosti in-situ, stanovení nasákavosti a objemové hmotnosti lze konstatovat:

- Bylo provedeno celkem 16 měření vlhkosti zdiva in-situ. Měření proběhla v místech, ve kterých byla ověřována pevnost malty, případně prováděn odběr vzorků. Výsledky jsou obsaženy v Příloze 2, Tab. 2. Zjištěné hodnoty leží v rozmezí 3,1 – 8,5 %.
- Zdivo viaduktu je v celé ploše výrazně saturováno vodou, ta dlouhodobě proniká především přes spáry a postupně vyluhuje pojivo v podobě kalcitu.
- Průměrná nasákavost zkoušených vzorků dosahuje cca 0,7 % hm. Dílčí hodnoty leží v rozmezí od 0,3 % do 1,1 % hm. Průměrná objemová hmotnost byla stanovena jako 2563 kg/m³ (Příloha 2, Tab. 1).

4.5. STANOVENÍ OBSAHU VE VODĚ ROZPUSTNÝCH SOLÍ VE ZDIVU

Na základě provedených chemických testů lze konstatovat:

- Celkem byly odebrány 2 vzorky pro stanovení přítomnosti ve vodě rozpustných solí (chloridy, dusičnany a sírany). Na základě provedené analýzy lze konstatovat, že ani jeden vzorek soli neobsahoval (viz Příloha 2, Tab. 6).
- Z klenby 1 (pole 1) směrem k Sepekovu byl odebran jeden vzorek krusty. Pomocí Ramanova spektrometru bylo prokázáno, že se jedná uhličitan vápenatý (kalcit). Ten vzniká jako výluh z betonu ložných a styčných spár.

4.6. STANOVENÍ PEVNOSTI ZDIVA V TLAKU - dle metodiky EN

Na základě provedených testů a jiných zjištěných skutečností konstatovat:

- V Příloze 2, Tab. 5 jsou uvedeny námi doporučené hodnoty součinitelů γ_m a z nich vypočtená návrhová pevnost zdiva f_d . Je však na rozhodnutí statika, jaké hodnoty γ_m pro stanovení návrhové pevnosti zdiva použije (ČSN ISO 13822, Příloha NF).
- Stanovení charakteristické a návrhové pevnosti zdiva v tlaku je uvedeno v Příloze 2, Tab. 5. Hodnocení je provedeno na základě provedených destruktivních testů kamene v tlaku (pevnost je vzata jako průměr z výsledků zkoušek vysušených i nasycených vzorků). Dále bylo přihlédnuto k zjištěné pevnosti malty (nedestruktivně a destruktivně), kdy doporučujeme uvažovat pevnost malty jako přibližně 10 MPa.
- Při uvážení aktuálního stavu konstrukce (pole 1 a 10) je stanovená průměrná hodnota pevnosti zdiva rovna 9,43 MPa (Příloha 2, Tab. 5). Vzhledem k faktu, že ve zdivu klenby nelze vyloučit přítomnost podélné nebo částečné podélné spáry byl součinitel K uvažován jako 0,36.

5. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Na základě objednávky fy. TOP CON SERVIS s.r.o., Ke Stírce 1824/56, Praha 8, 182 00 byl pracovníky ČVUT v Praze, Kloknerův ústav, Šolínova 7, Praha 6 realizován průzkum zdiva Sepekovského viaduktu. Obsahem zprávy je popis průzkumných prací, včetně následného stanovení materiálových charakteristik kamene, malty a pevnosti zdiva v tlaku pro krajní (přístupná pole). Práce in-situ byly provedeny v 6. a 7.4.2021. Laboratorní práce a zkoušky byly provedeny v období od 12.4.2021 do 16.4.2021. Podrobné hodnocení je uvedeno v Přílohách 1 a 2 a to včetně pořízené fotodokumentace.

Na základě provedených prací a materiálových testů na lze konstatovat:

- Zdivo kleneb je ve většině plochy pokryto bíložlutou krustou. Na základě provedené analýzy bylo zjištěno, že se jedná o krustu z uhličitánu vápenatého (kalcit). Tato krusta vzniká postupným vyluhováním materiálu spár (pravděpodobně betonu/malty). Zdivo kleneb lze považovat za vlhké. Vlhkostní stav konstrukce vypovídá o zcela nefunkční hydroizolační vrstvě (pokud je vůbec přítomna).
- Pole 1 a 10 je tvořeno převážně metamorfovanými horninami (ruly, ortoruly, pararuly) a částečně granitoidy. Zjištěná pevnost kamenů ve vysušeném stavu je 133,8 MPa a ve stavu nasyceném 113,4 MPa. Průměrná hodnota pevnosti kamene v tlaku vysušených a saturovaných vzorků je 123,6 MPa.
- Pevnost malty v přípovrchových vrstvách dosahuje 7,18 MPa (stanoveno nedestruktivně), kdežto pevnost malty v tlaku na zkušebních krychlich o hraně 20 mm přibližně 26,1 MPa. Na základě těchto zjištění a skutečností uvedených v části 4.3. doporučujeme pevnost malty uvažovat jako 10 MPa.
- Pevnost zdiva dle metodiky EN je vypočtena v Příloze 2, Tab. 5. V aktuálním stavu konstrukce lze návrhovou hodnotu pevnosti zdiva tlaku (pro krajní pole 1 a 10) uvažovat jako přibližně 9,4 MPa.

Závěry uvedené v této zprávě byly formulovány na základě výsledků zkoušek in-situ provedených v určitých oblastech v době prohlídky, limitovaných jejich přístupností. Volba součinitelů γ_m pro stanovení návrhové pevnosti zdiva f_d pro posouzení zdiva dle ČSN EN 1996 je na rozhodnutí statika. Zpracovatel si vyhrazuje právo na korekce a doplnění závěrů, pokud budou zjištěny další podstatné skutečnosti, které byly nad rámec provedených zkoušek a diagnostických prací nebo byly dodatečně zjištěny mimo diagnostikované oblasti.

6. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 RÁMCOVÁ PROHLÍDKA ZDIVA A ODBĚR VZORKŮ

Příloha 2 MATERIÁLOVÉ ZKOUŠKY ODEBRANÝCH VZORKŮ

PŘÍLOHA 1

Expertní zprávy č. 2100 J 061

**STANOVENÍ MATERIÁLOVÝCH PARAMETRŮ ZDIVA
KRAJNÍCH OBLOUKŮ SEPEKOVSKÉHO VIADUKTU**

RÁMCOVÁ PROHLÍDKA ZDIVA A ODBĚR VZORKŮ

Foto 1: Pohled na patu klenby 1 směrem k opěře, strana Sepekův

Foto 2: Pohled na patu klenby 1 směrem k pilíři

Foto 3: Pohled na dolní líc klenby 1, strana směrem k Sepekovu, lícová strana klenby je pokryta výluhy ze spár, pravděpodobně se jedná o výluhy kalcitu

Foto 4: Pohled na pole 1, strana k Sepekovu, pole se nachází ve velmi strmém terénu

Foto 5: Pole 1, pohled na provedené vývrty V1 (kámen) a V2 (spára)

Foto 6: Pohled do vývrty 1, kámen pokračuje dále

Foto 7: Pohled do vývrtu 2, ložná spára je zcela vyplněna maltou/betonem (v celé hloubce), na konci vývrtu se výrazně rozšiřuje

Foto 8: Pohled na vývrt V3 (kámen), kraj klenby 1

Vývrt 3

Foto 9: Pohled na výmrt V3 (kámen), kraj klenby 1 - detail

Foto 10: Pohled do výmrtu V3, konec výmrtu odlomen (historicky), patrné jsou výluhy kalcitu na čele

Foto 11: Vývrt V1 a V2 po sanaci PCC maltou

Foto 12: Vývrt V3 po sanaci PCC maltou

Foto 13: Detail místa odběru vzorku solí VZ1, výrazné výluhy pravděpodobně kalcitu

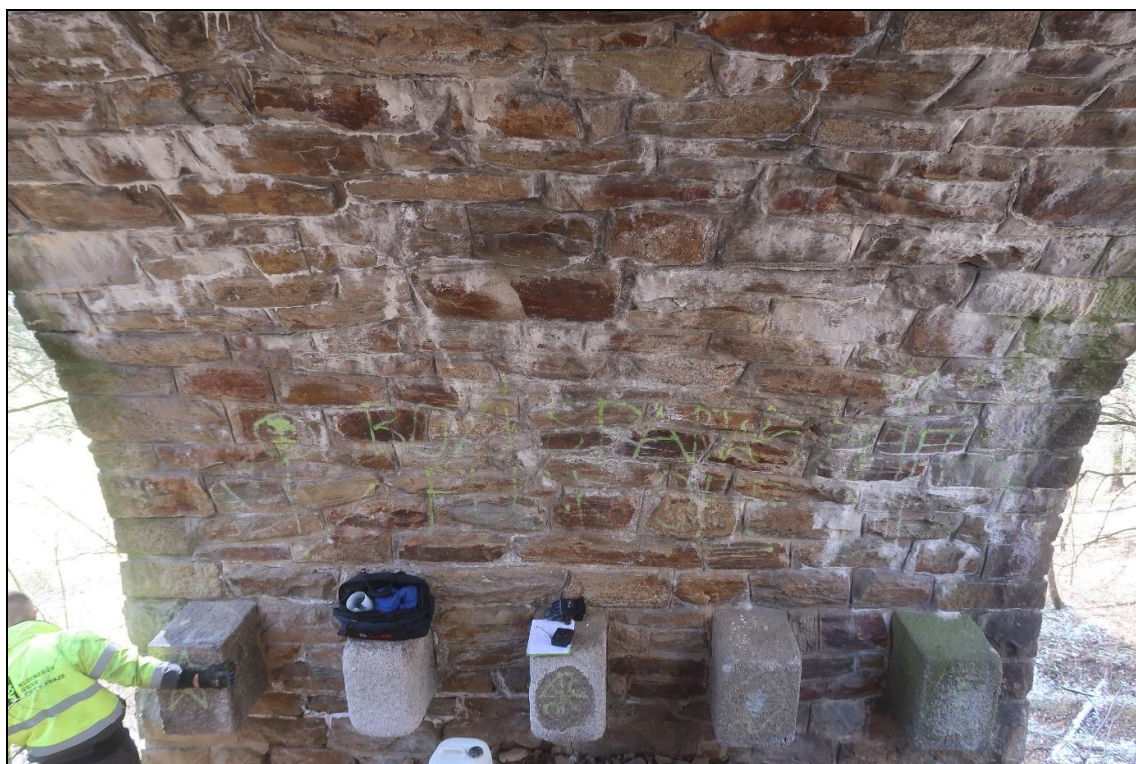

Foto 14: Detail oblasti odběru vzorku krusty

Foto 15: Pohled na patu klenby 10 směrem k opěře, strana směrem k Božejovicím

Foto 16: Pohled na patu klenby 10 směrem k pilíři

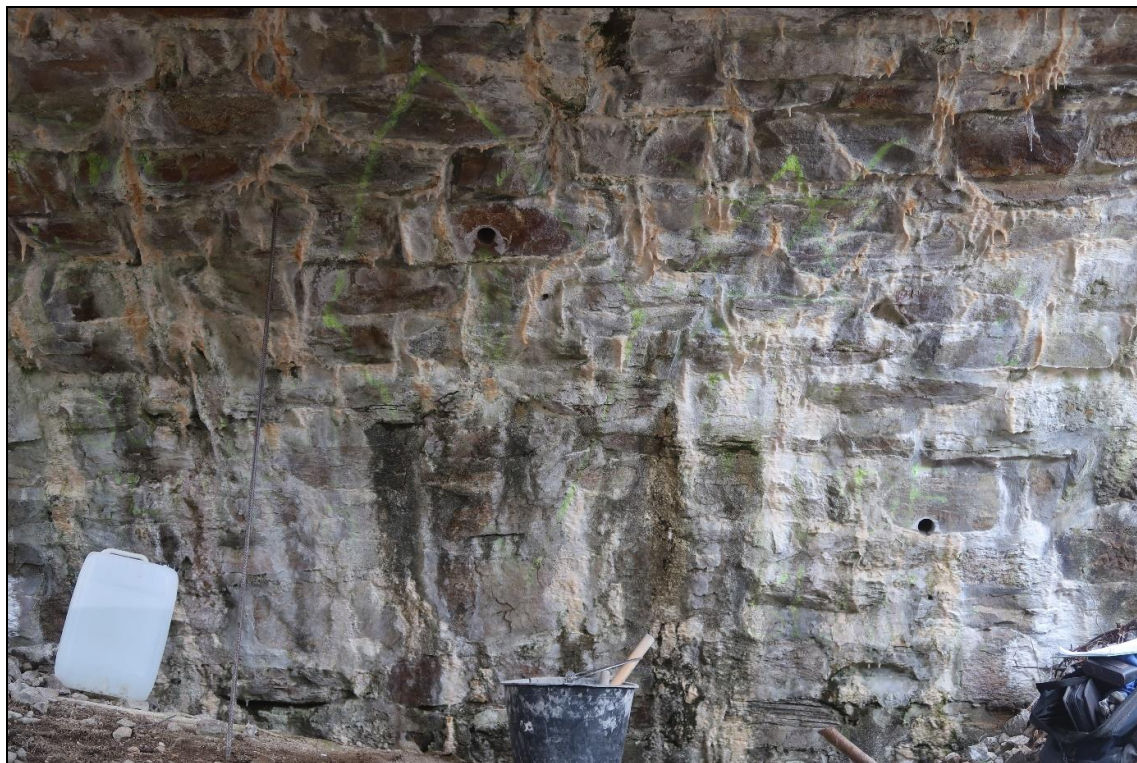

Foto 17: Pohled na pole 10 na straně směrem k Božejovicím, pole se nachází ve velmi strmé straně, část klenby (cca $\frac{1}{4}$) je zasypána

Foto 18: Dolní líc klenby pole 10, celý dolní líc je pokryt výluhy (kalcitu)

Foto 19: Pohled na provedené vývrty V4 a kraji mostu (kámen + ložná spára), V5 v podélné ose mostu (kámen)

Foto 20: Pohled do vývrty V4, ložná spára (dole) je zcela vyplněna maltou/betonem

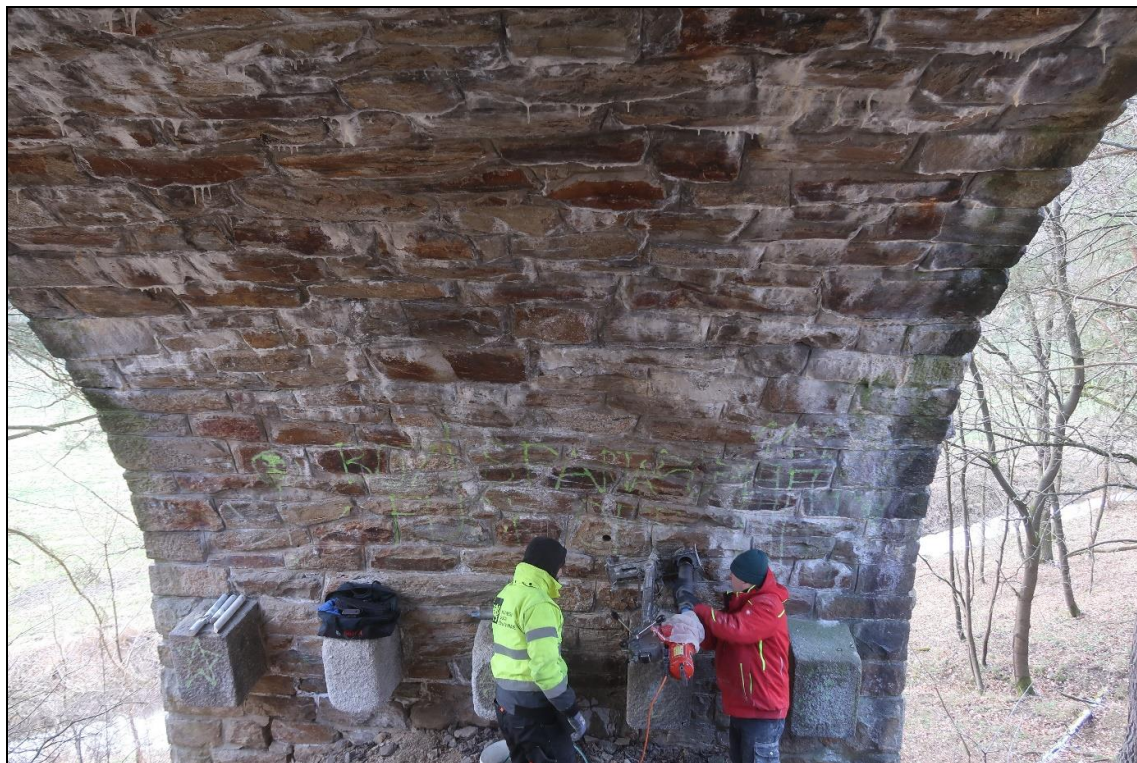

Foto 21: Pohled do vývrtu V5, ve vývrtu spára kolmá na líc klenby (červená šipka)

Foto 22: Místo odběru vzorku VZ2 pro laboratorní rozbor přítomností solí

Foto 23: Odběr vývrtu V6 (kámen) a V7 (spára)

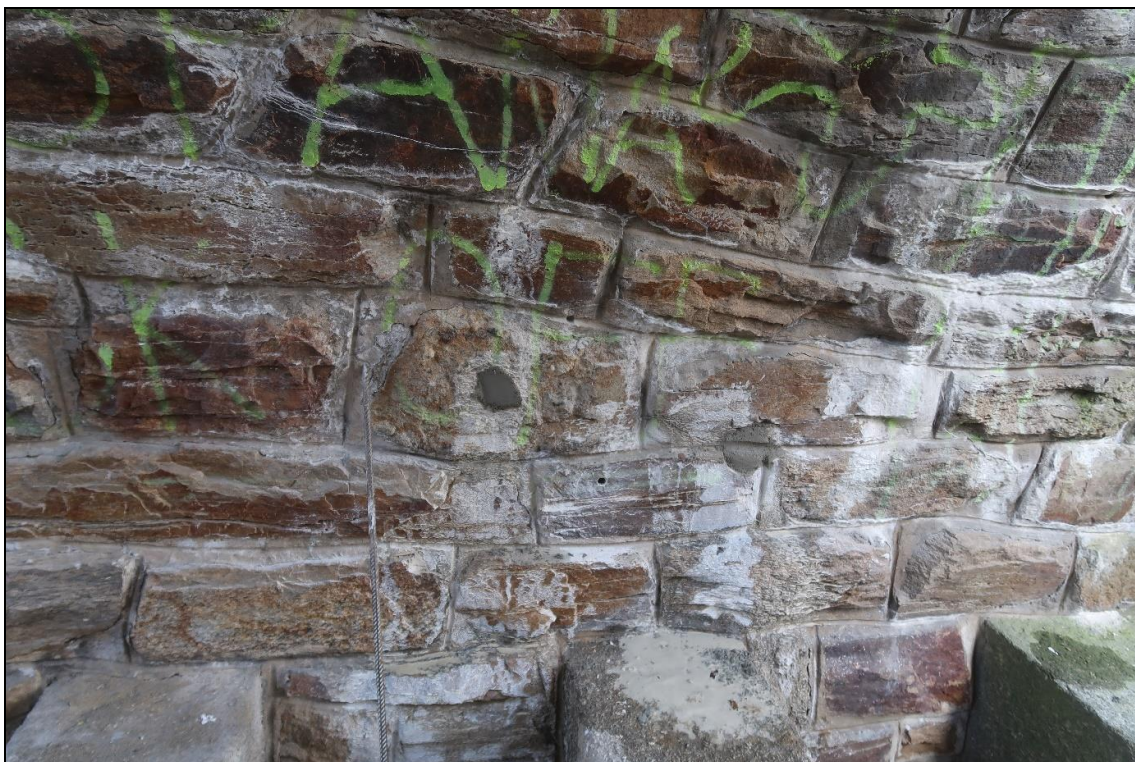

Foto 24: Vývrt V6 nahore (kámen), V7 vpravo dole (spára)

Foto 25: Pohled do vývrtu V7, ložná spára zcela vyplněna betonem/maltou

Foto 26: Vývrt V6 a V7 po sanaci PCC maltou

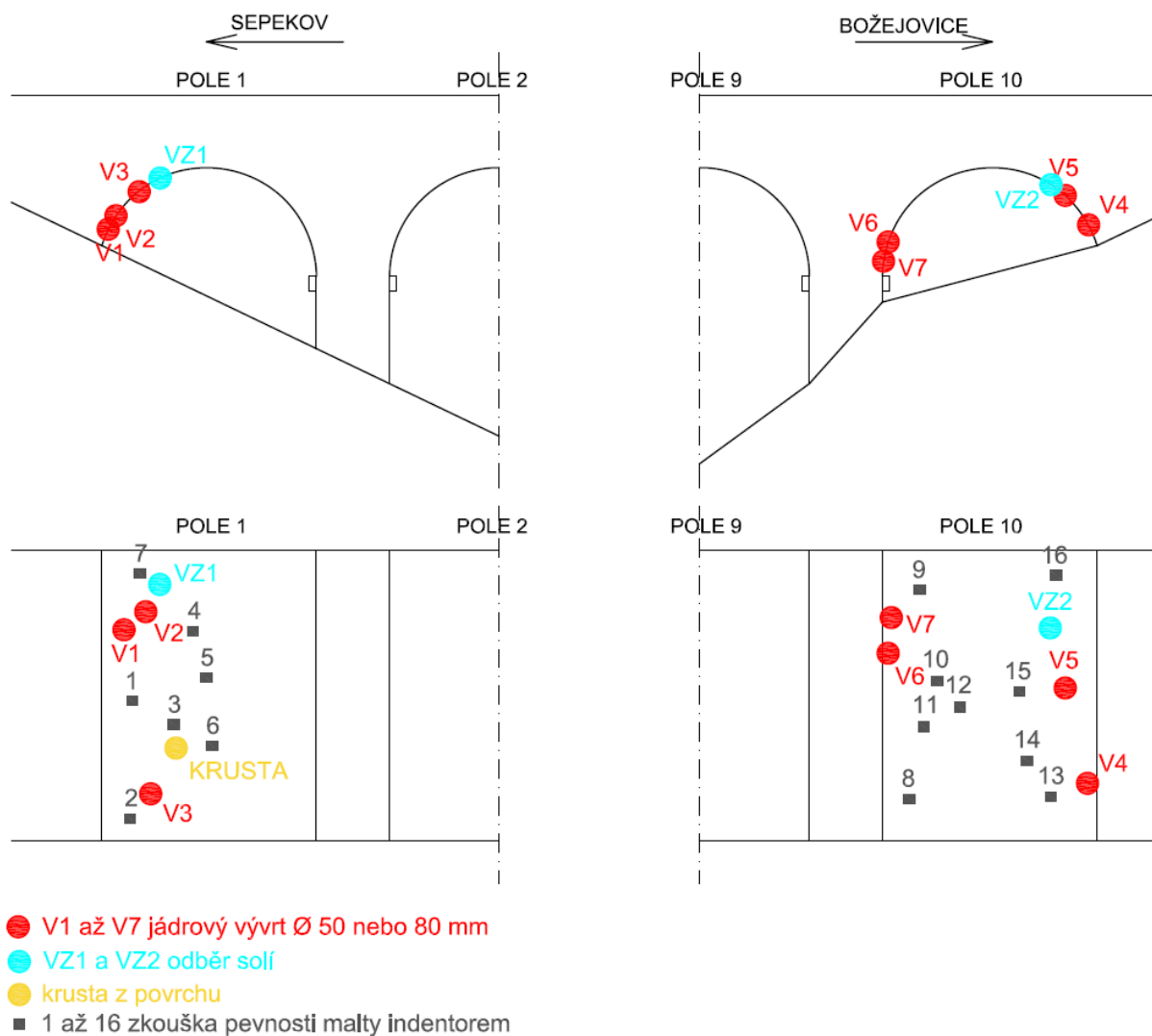
PŘÍLOHA 2

Expertní zprávy č. 2100 J 061

STANOVENÍ MATERIÁLOVÝCH PARAMETRŮ ZDIVA KRAJNÍCH OBLOUKŮ SEPEKOVSKÉHO VIADUKTU

MATERIÁLOVÉ ZKOUŠKY ODEBRANÝCH VZORKŮ

Obr. 1: Schématický nákres krajních polí Sepekovského viaduktu včetně označení zkušebních poloh (vývrty, indentory, soli, krusta)

Tab. 1: Destruktivní zkoušky v tlaku, válce Ø 50 mm – přírodní kámen

Místo	Označení vývrtu a polohy	Ozn. vzorku	Tlačná plocha [cm ²]	Výška [mm]	Hmotnost vysušeného vzorku [g]	Objem. hmot. [kg/m ³]	Hmotnost nasyceného vzorku [g]	Nasákavost [%]	Tlačná síla [kN]	Pevnost v tlaku vys. vzorku f _{c, des, s} [MPa]	Pevnost v tlaku nas. vzorku f _{c, des, n} [MPa]	
KÁMEN (RULA, ORTORULA, ŽULA) - VÝVRT Ø 50 MM												
SEPEKOVSKÝ VIADUKT - POLE 1 A 10	VÝVRT 1 (POLE 1)	1-1	19,6	49,7	251,0	2582	-	-	225,0	115,1	-	
		1-2	19,6	50,0	251,8	2573	253,1	0,5	189,0	-	96,4	
		1-3	19,6	52,3	263,0	2574	-	-	303,0	154,9	-	
		1-4	19,6	52,2	263,2	2568	264,8	0,6	224,0	-	114,1	
		1-5	19,6	52,1	262,6	2580	264,2	0,6	234,0	-	119,7	
		1-6	19,6	52,4	265,0	2588	-	-	200,0	102,3	-	
	VÝVRT 3 (POLE 1)	3-1	19,6	52,0	265,0	2608	-	-	271,0	138,6	-	
		3-2	19,6	52,2	264,6	2582	265,5	0,3	249,0	-	126,8	
		3-3	19,6	52,1	263,0	2573	-	-	295,0	150,2	-	
	VÝVRT 4 (POLE 10)	4-1	19,6	52,3	264,0	2581	-	-	328,0	167,7	-	
		4-2	19,2	52,1	258,0	2573	-	-	294,0	152,8	-	
		4-3	19,6	52,7	264,6	2557	265,5	0,3	282,0	-	143,6	
	VÝVRT 5 (POLE 10)	5-1	19,6	52,2	262,0	2566	-	-	271,0	138,6	-	
		5-2	19,6	51,8	262,0	2581	-	-	286,0	146,0	-	
		5-3	19,6	52,2	262,3	2569	263,3	0,4	239,0	-	122,2	
	VÝVRT 6 (POLE 10)	6-1	19,5	51,9	256,0	2535	-	-	210,0	107,8	-	
		6-2	19,6	52,4	256,7	2505	259,5	1,1	196,0	-	100,2	
		6-3	19,5	52,7	259,0	2526	-	-	221,0	113,5	-	
		6-4	19,5	52,4	259,2	2542	261,9	1,0	202,0	-	103,7	
		6-5	19,5	52,2	258,0	2540	-	-	230,0	118,1	-	
		6-6	19,6	52,5	259,9	2529	262,6	1,0	184,0	-	93,9	
	Průměr						2563				133,8	113,4
	Směrodatná odchylka [MPa]										21,5	16,4
	Variační koeficient [-]										0,16	0,14

koeficient změkčení

$$\alpha = f_{c, des, n} / f_{c, des, s} [-]$$

0,85

Tab. 2: Nedestruktivní stanovení pevnosti malty, stanovení vlhkosti

Zkušební místo	VLHKOST KAMENE			ZKOUŠKA PEVNOSTI MALTY V TLAKU					
	Klasifikace vlhkosti zdiva dle ČSN P 73 0610			Počet úderů na zaražení indentoru				Průměr	Pevnost v tlaku f_m [MPa]
KLENBA 1 A 10 (PŘÍRODNÍ KÁMEN)									
SEPEKOVSKÝ VIADUKT									
1-POLE 1	5,1	5,3	3,5	19	25	18	25	21,8	7,83
2-POLE 1	5,1	5,5	5,7	18	12	17	28	18,8	5,99
3-POLE 1	3,1	3,6	4,2	22	14	15	19	17,5	5,30
4-POLE 1	3,3	5,7	3,9	25	28	19	29	25,3	10,28
5-POLE 1	5,2	6,1	4,9	14	15	17	23	17,3	5,16
6-POLE 1	6,3	6,1	4,5	14	19	19	25	19,3	6,28
7-POLE 1	4,3	4,5	5,2	15	16	19	25	18,8	5,99
8-POLE 10	3,2	4,7	5,1	17	15	21	23	19,0	6,13
9-POLE 10	5,5	7,8	5,8	17	14	22	25	19,5	6,43
10-POLE 10	3,9	7,6	5,4	17	25	23	28	23,3	8,84
11-POLE 10	5,5	5,1	3,7	17	17	16	19	17,3	5,16
12-POLE 10	5,2	3,5	4,5	17	23	25	27	23,0	8,67
13-POLE 10	8,2	7,7	5,6	17	20	26	23	21,5	7,67
14-POLE 10	4,5	5,0	5,8	18	24	27	31	25,0	10,10
15-POLE 10	8,5	7,9	5,9	15	19	22	25	20,3	6,88
16-POLE 10	4,8	4,1	5,5	15	18	27	29	22,3	8,16
PRŮMĚR POLE 1 A 10									7,18
SMĚRODATNÁ ODCHYLKA [MPa]									1,62
VARIAČNÍ KOEFICIENT [%]									22,52

Tab. 3: Klasifikace vlhkosti zdiva dle ČSN P 73 0610 (legenda)

Stupeň vlhkosti	Vlhkost zdiva Klasifikace vlhkosti zdiva dle ČSN P 73 0610			
velmi nízká	w	<	3	
nízká	3	≤	w	< 5
zvýšená	5	≤	w	< 7,5
vysoká	7,5	≤	w	≤ 10
velmi vysoká	w	>	10	

Tab. 4: Destruktivní stanovení pevnosti malty, krychle o hraně cca 20 mm (z vývrtu V2 a V7)

NOSNÁ KONSTRUKCE (kamenné zdivo z kvádrů - ruly, ortoruly, granitoidy)									
Pole	Jádrový vývrt	Ozn. zk. vzorku	Rozměry			Hmotnost [g]	Objemová hmotnost [kg/m ³]	Tlačná síla [kN]	Pevnost malty v tlaku f _m [MPa]
			b [mm]	h [mm]	v [mm]				
POLE 1 a 10	V2	2-1	20,50	20,61	20,33	17,55	2043	7,32	17,3
		2-2	20,43	20,48	20,40	17,77	2082	13,16	31,5
		2-3	20,43	20,23	20,65	17,90	2097	14,24	34,4
		2-4	20,44	20,21	20,55	17,75	2091	9,54	23,1
		2-5	20,59	20,21	20,17	17,46	2080	7,56	18,2
		2-6	20,52	20,48	20,40	18,01	2101	12,44	29,6
		2-7	20,47	20,61	20,05	17,67	2089	10,81	25,6
		2-8	20,22	20,49	20,28	17,62	2097	10,78	26,0
		2-9	20,55	20,05	20,59	18,09	2132	14,02	34,0
	V7	7-1	21,07	20,76	20,58	18,72	2080	9,53	21,8
		7-2	20,76	20,69	20,82	18,96	2120	13,16	30,6
		7-3	20,45	20,16	20,61	17,63	2075	10,05	24,4
		7-4	20,84	20,41	21,04	18,36	2052	12,28	28,9
		7-5	20,74	20,32	20,67	17,81	2045	8,70	20,6
Průměr VÝVRT 5							2085		26,1
Směrodatná odchylka							26		5,6
Variační součinitel [%]							1		21

Tab. 5: Stanovení pevnosti zdiva dle evropských norem (EN) na základě provedených destruktivních a nedestruktivních zkoušek

SEPEKOVSKÝ VIADUKT				ZDIVO Z PŘÍRODNÍHO KAMENE (KRAJNÍ POLE 1 A 10) pevnost kamene stanovena na základě průměru destruktivních zkoušek vzorků suchých a mokrých	
1	K	Součinitel K	K	0,36	
2	α	Exponent α závislý na tloušťce ložných spár a druhu malty	α	0,70	
3	β	Exponent β závislý na druhu malty	β	0,30	
4	f_m	Průměrná pevnost f_m malty zjištěná zkouškami (MPa)	f_m	10,0	
5	f_c	Průměrná pevnost staviva f_c zjištěná zkouškami (MPa)	f_c	123,6	
6	δ	Součinitel δ pro normalizovanou pevnost	δ	0,85	
7	f_b	Normalizovaná pevnost staviva $f_b = \delta f_c$ (MPa)	f_b	105,06	
8	f_k	Charakteristická pevnost zdiva $f_k = K f_b^\alpha f_m^\beta$ (MPa)	f_k	18,68	
9	γ_{m1}	Dílčí součinitel spolehlivosti γ_{m1}	γ_{m1}	2,00	
10	γ_{m2}	Součinitel γ_{m2} zohledňující vazbu zdiva a vyplnění spár maltou	γ_{m2}	0,90	
11	γ_{m3}	Součinitel γ_{m3} zohledňující vlhkost zdiva	γ_{m3}	1,10	
12	γ_{m4}	Součinitel γ_{m4} zahrnující vliv svislých a šikmých trhlin ve zdivu	γ_{m4}	1,00	
13	f_d	Návrhová pevnost zdiva $f_d = f_k / \gamma_{m1} \gamma_{m2} \gamma_{m3} \gamma_{m4}$ (MPa)	f_d	9,43	

Analýza krusty pomocí Ramanova spektrometru

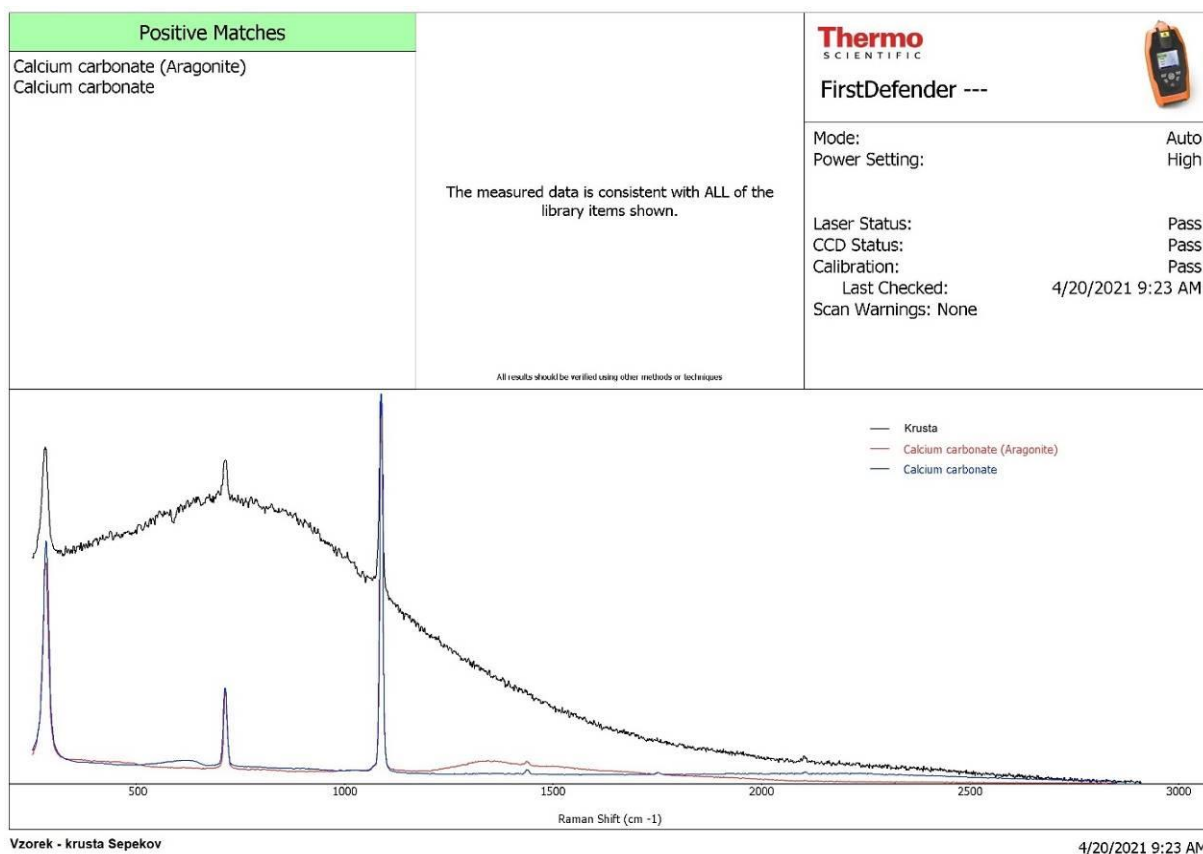
Za účelem zjištění mineralogického (krystalického) složení krusty (viz Obr. 2 a 3) byla provedena analýza pomocí Ramanova spektrometru Ahura First Defender. Výsledek analýzy - Ramanovo spektrum je uvedeno na Obr. 4.

Obr. 2: Krusta – líc

Obr. 3: Krusta - rub

Obr. 4: Ramanovo spektrum vzorku bílého povlaku v porovnání se spektrem uhličitanu vápenatého a uhličitanu vápenatého v krystalické formě aragonitu z knihovny spekter

Závěr: Na základě analýzy vzorku krusty pomocí Ramanova spektrometru, lze konstatovat, že krusta je tvořena uhličitanem vápenatým v různých krystalických formách (kalcit, aragonit). Tato krusta tedy vznikla z výluhů z betonu.

Tab. 6: Stanovení obsahu solí ve zdivu Sepekovského viaduktu (2 vzorky)

Název vzorku	Chloridy [% hmot.]	Dusičnany [% hmot.]	Sírany [% hmot.]
VZ1 ve výluhu (hl. 0-30 mm)	0,001	0,001	0,005
VZ2 ve výluhu (hl. 0-30 mm)	0,001	0,001	0,004

Tab. 7: Legenda značení obsahu solí ve vztahu k limitům podle ČSN P 730610

Stupeň zasolení zdiva	Cl ⁻ [% hmot.]	NO ₃ ⁻ [% hmot.]	SO ₄ ²⁻ [% hmot.]
nízký	x < 0,075	x < 0,1	x < 0,50
zvýšený	0,075 – 0,20	0,1 – 0,25	0,5 – 2,0
vysoký	0,20 – 0,50	0,25 – 0,5	2,0 – 5,0
velmi vysoký	> 0,50	> 0,5	> 5,0

Tab. 8: Makroskopický popis vrtných jader odebraných ze Sepekovského viaduktu

OZN.	Pole	Makroskopický popis
V1 l=460 mm Ø 50 mm	klenba 1	metamorfovaná hornina (rula, tj. ortorula/pararula), vrstevnatý charakter, povrch vývrtu hladký, barva hnědošedá
V2 l=390 mm Ø 80 mm	klenba 1 (spára)	metamorfovaná hornina (rula, tj. ortorula/pararula), vrstevnatý charakter, povrch vývrtu hladký, barva hnědošedá, spára zcela vyplněná (beton/malta), postupně se rozšiřuje
V3 l=340 mm Ø 50 mm	klenba 1	metamorfovaná hornina (rula, tj. ortorula/pararula), vrstevnatý charakter, povrch vývrtu hladký, barva hnědošedá, konec vývrtu usazeniny kalcitu
V4 l=420 mm Ø 50 mm	klenba 10	metamorfovaná hornina (rula, tj. ortorula/pararula), vrstevnatý charakter, povrch vývrtu hladký, barva hnědošedá, navrtána část ložné spáry, spára vyplněná (beton/malta)
V5 l=375 mm Ø 50 mm	klenba 10	metamorfovaná hornina (rula, tj. ortorula/pararula), vrstevnatý charakter, povrch vývrtu hladký, barva světlehnědošedá, ve vývrtu šikmá trhlina (usazeniny)
V6 l=390 mm Ø 50 mm	klenba 10	granitoid (pravděpodobně žula), struktura jemnozrnná, barva světle hnědá až béžová, povrch vývrtu hladký
V7 l=370 mm Ø 80 mm	klenba 10 (spára)	metamorfovaná hornina (rula, tj. ortorula/pararula), vrstevnatý charakter, povrch vývrtu hladký, barva světle hnědá, spára zcela vyplněná (beton/malta), postupně se rozšiřuje

Foto 1: Pohled na vrtná jádra (V1, V3, V4, V5 a V6) Ø 50 mm odebraná z kamenů kleneb vč. označení pro přípravu zkušebních vzorků pro zkoušky v tlaku, vzorky navlhčené vodou

Foto 2: Pohled na vrtná jádra z fotografie 1, rozdělení vzorky na dílčí lomové plochy, např. vývrt 3, zlom pokryt bílou usazeninou (pravděpodobně kalcit), vývrt 4 (zachycena ložná spára vyplněná maltou)

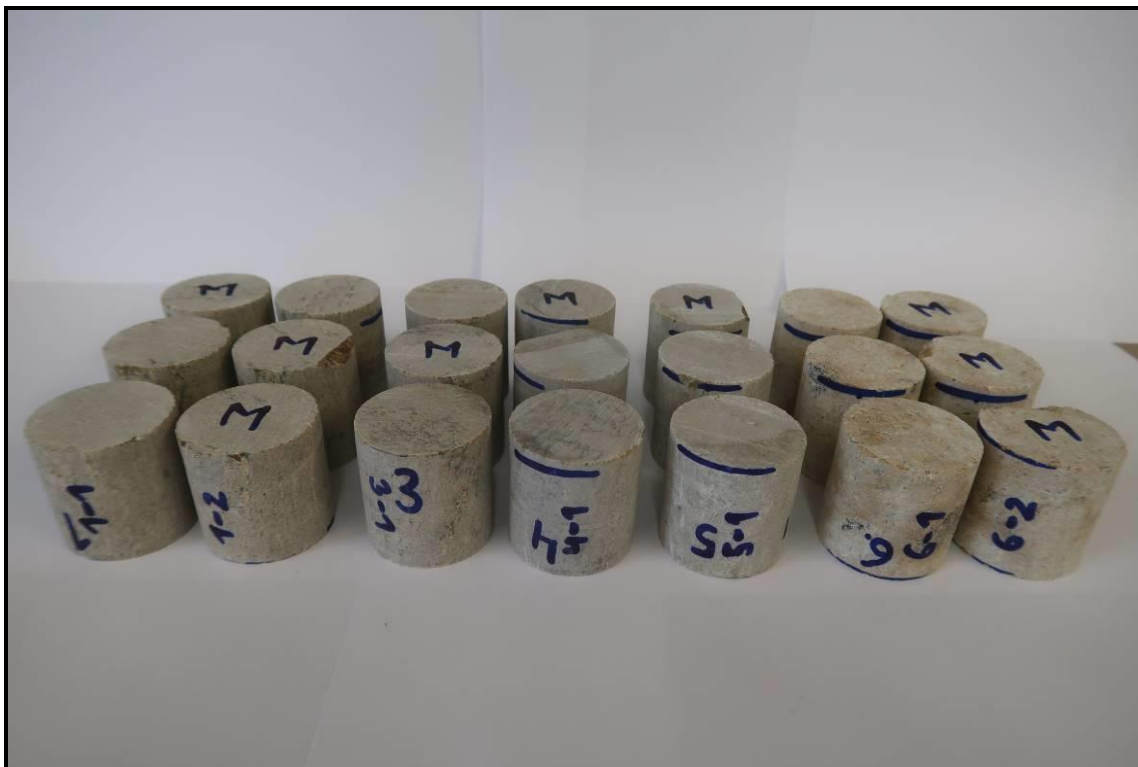

Foto 3: Pohled na vrtná jádra (V2 a V7) Ø 80 mm odebraná z ložných spár, ložné spáry v obou případech plně vyplněné maltou/betonem

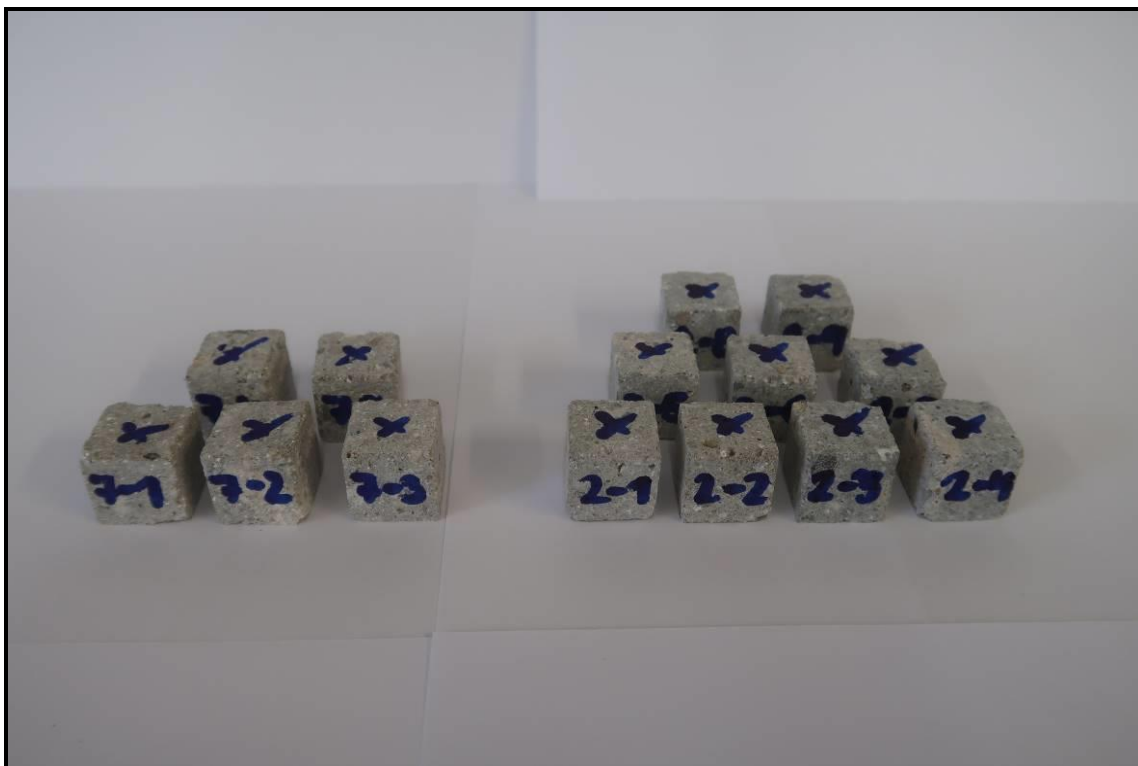

Foto 4: Detail ložné spáry vývrtu V7

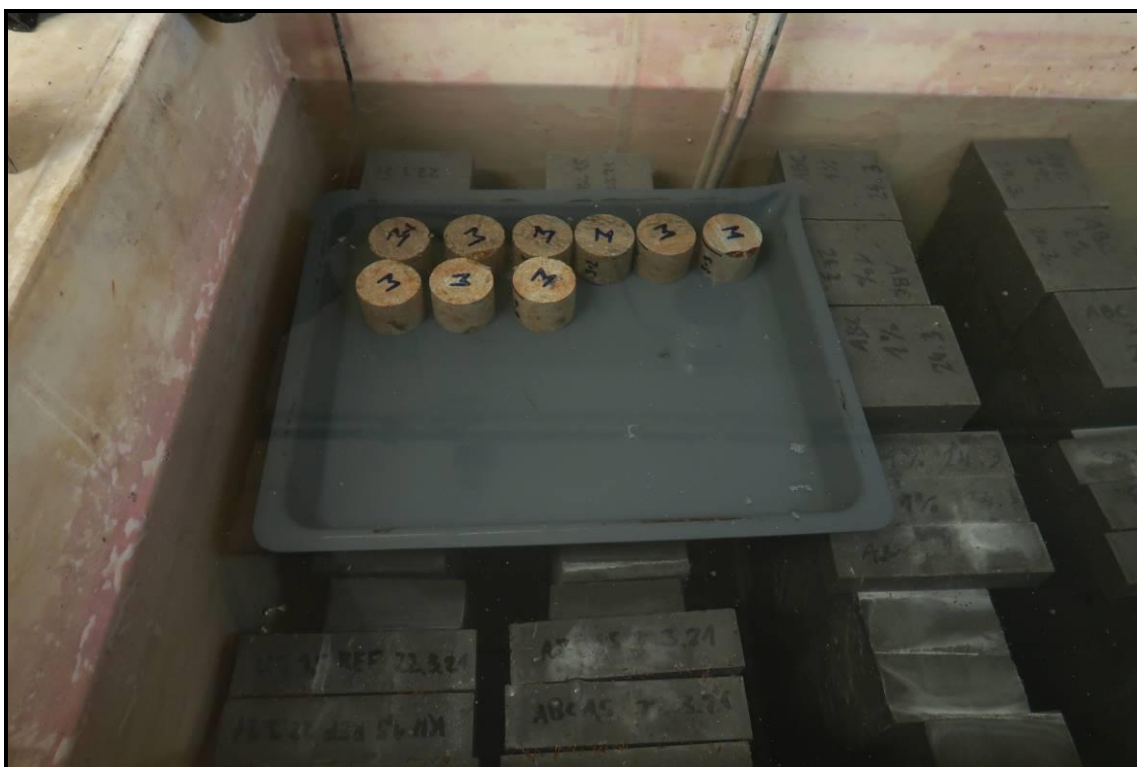
Foto 5: Pohled na připravené vzorky z vývrtu 1, 3, 4, 5 (ruly, ortoruly, pararuly) a 6 (granitoid), celkem 21 ks

Foto 6: Vzorky malty (krychle o hraně cca 20 mm) připravené z ložných spár vývrtů V2 a V7, celkem 14 ks, malta pevná, hutná

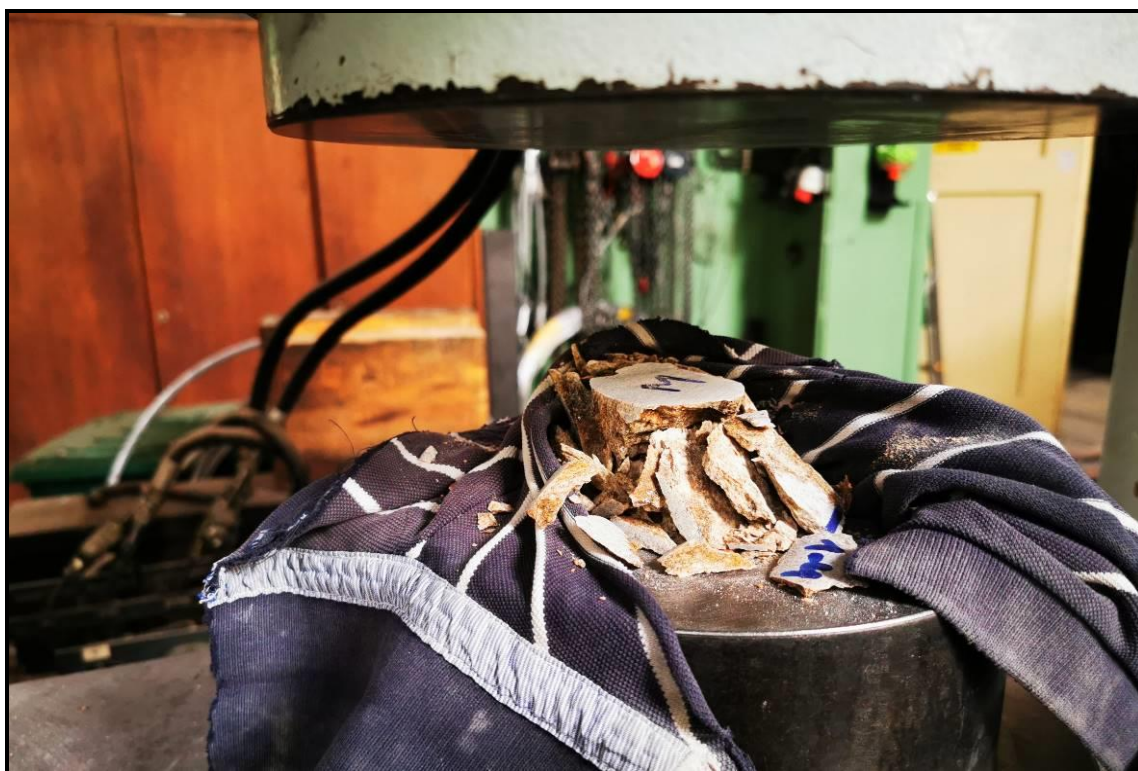
Foto 7: Zkušební tělesa z přírodního kamene v sušárně (sušení do ustálené hmotnosti)

Foto 8: Zkušební tělesa ve vodním uložení (průběh nasycování do ustálené hmotnosti)

Foto 9: Zkušební těleso 1-4 v zatěžovacím lisu

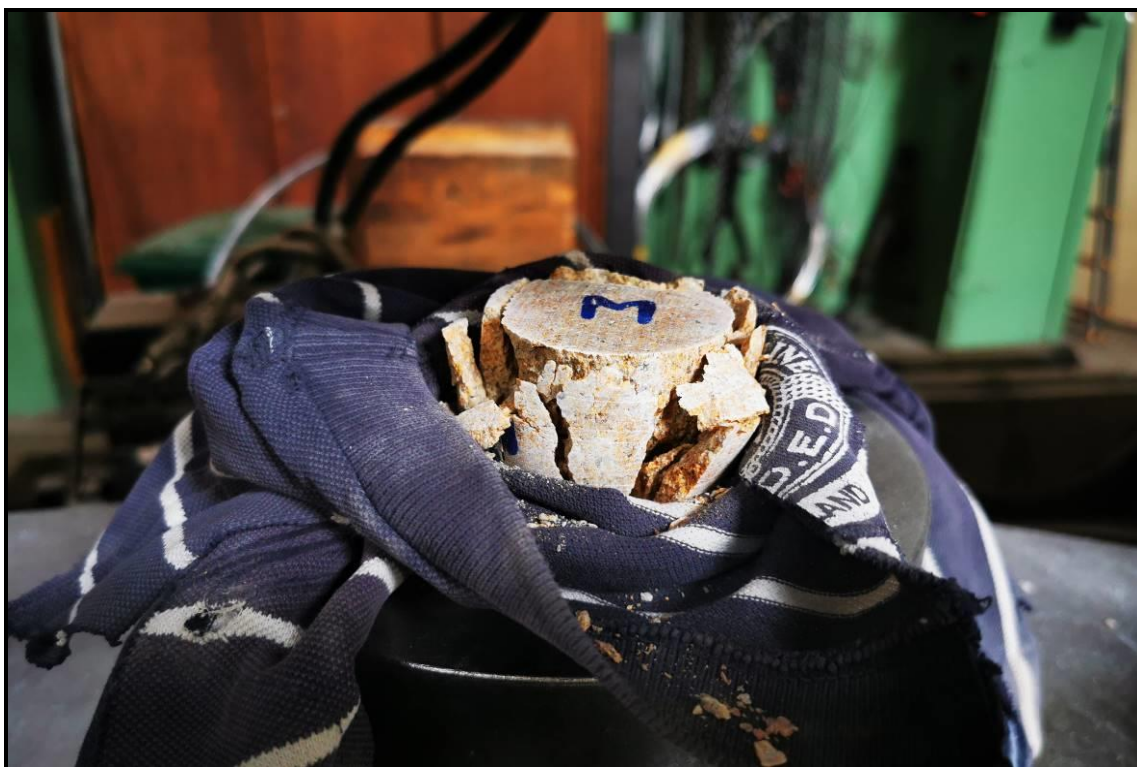

Foto 10: Zkušební těleso 1-4 po zkoušce v tlaku

Foto 11: Zkušební těleso 6-2 v zatěžovacím lisu

Foto 12: Zkušební těleso 6-2 po zkoušce v tlaku